

DEBRECZÉNI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Garami

Debrecen, július 15.

"Garami Ernőben bizik a józan proletár és a polgár is." Egy magyar egyetemi tanár, aki a kommunista Budapestről most érkezett meg Kolozsvárra, ebben a mondatban tömöríti a magyar főváros polgárságának és munkássága tulnyomó részének hangulatát, a proletárdiktatura elleni állásfoglalását és — nekünk úgy tetszik — egyszersmind megjelöli vele a terrort és vérrel fenntartott borzalmas helyzetből való kibontakozás útját.

A polgárságnak és a proletárságnak Garami Ernőbe vetett bizalma teljesen indokolt. A forradalmi népkormány kereskedelmiügyi minisztere mindjárt az első napokban megálljt kiáltott a szertelen tulzókna. »Az a forradalom, amely a diadalmos ostrom után haladéktalanul nem lát az alkotó munkához, elveszett és a reakciónak egyengeti útját», ezzel az intellemmel próbálta a helyes uton megtartani az októberi forradalom győzelmes tömegeit és eleinte úgy látszott, hogy a siker öhozzá szegődik.

Kockára tette óriási népszerűségét, melyet sok évtizedes újságírói pályájár elért és állta a bolsevisták rohamát a budapesti munkástanácsnak azon az emlékeztető napokon és éjszakákon át tartott ülésén, amikor Garbaiék, Vágóék a tiszta szocialista kabinetet követelték. Érveik akkor még meggyőzték a munkásságot, hogy a proletárságnak is életérdeke a polgársággal való együttműködésre és a Berinkey-kormány létrejötté tulnyomórészen a Garami Ernő állásfoglalásának volt az eredménye. Amikor aztán március 21-án még mindig felderítetlen okokból Kun Bélák kerültek hatalomra, Garami nem hódolt be a terrornak, hanem elvonult.

A szovjet-uralom három szörnyű hónapja beigazolta Garami Ernőt s hogy a polgárság és nagyrészen a proletárság is töle várják a kibontakozást, az kétszeresen megnyugtató. Vitan felül áll, hogy a munkásság tulnyomó része nem akart kommunizmust s miután belesodródott, most az árból való menekülést keresi, mivel látja, hogy a proletár-diktaturával a polgárság is örvénybe került. — A polgárságnak Garami Ernő után való áhitozása viszont azt jelenti, hogy a normális viszonyok helyreállítása nem jelentheti a reakció győzelmét. — Amint egy kommunista Magyarország nem

állhat meg elszigetelten, azoképpen nem állhat meg egy reakciós, feudális Magyarország sem, nemcsak a demokrácián fölépült szomszédai miatt, hanem az entente vezető hatalmai miatt

sem, amelyek már az ősszel, a fegyverszüneti tárgyalások megkezdése előtt is sürgették a központi hatalmak szövetségét képező államok demokratikus átalakulását.

Az entente készülődései Budapest ellen

Mekkora Kun Béla hadereje

Páris, július 15. Az ötök tanácsa Clemenceau elnöklete alatt újból a magyarországi kérdéssel foglalkozott. Hosszab tanácskozás után elhatározta, hogy a Magyarország részére kiszabott feltételeket nem módosítja és elfoglalja a Kun Béla uralma alatt álló egész területet.

Bécs, július 15. A Neue Freie Presse írja: Mint a Chicago Tribune levelezője arról értesül, az ötök tanács Clemenceau sürgetésére elhatározta, hogy szakértőket hallgat meg Kun Béla haderejének és tüzérségének erejére nézve és arról, hogy jelenleg milyen erős a Magyarország ellen operálható entente-haderő. Hoover jelen volt a tanácskozáson s arról tett jelentést, hogy Lengyelország, Cseh-Szlovákia, az orosz tartományok és Románia ellátását a magyarok megakadályozzák, mert az összes vasúti vonalak Budapesten futnak össze. Bécs környékén jelentéktelen francia haderő áll, tovább délre pedig szerb és román haderő.

A szövetségesekhez beérkezett jelentések szerint Kun Béla hadserege 200 ezer főre becsülhető, de felénél kevesebb van felszerelve. Van valami tüzérsége is, de municiója nincsen. Megállapítást nyert, hogy Kun Béla azokkal a készletekkel látja el embereit, amelyek a megdézsmált Hoover-vonatoktól származnak. A franciák és amerikaiak azon a véleményen vannak, hogy a Bécsnél táborozó francia haderő gyenge ahhoz, hogy a magyarok ellen vonuljon. Másrészt nem akarják megengedni, hogy a románok nyomuljanak előre, mert attól tartanak, hogy offenzívájukat, ha

már egyszer megindult, nem lehetne megállítani. A cseh-szlovákokat nem lehet a magyarok ellen felhasználni, mert Kun Béla megakadályozza a hadianyagok szállítását. Amiak az eshetősége látszik fenforogni, hogy olasz lovasságot küldenek Kunék ellen. Ezért az olaszok kompenzációkat követelnek, amelyeket azonban Amerika nem hajlandó megadni.

Bécs, július 15. A Chicago Tribune jelenti, hogy több bécsi entente megbízott Párisban azt sürgette, hogy végre energikusan lépjenek fel Magyarország ellen. Azt az előterjesztést tették, hogy vagy küldjenek a szövetségesek csapatokat, vagy pedig egész Magyarországon repülő gépekről ledobott rőpcédulákkal ismertessék azt a tényt, hogy az entente sohasem ismeri el a bolsevistákat, hanem kiközösíti a szocialista-kormánytval hajlandó tárgyalni.

Nem sulvosbitják a Magyarország elleni blokádot

Bukarest, jul. 15. A Progress jelenti: A legfőbb tanács a Magyarország elleni blokádot kérdéssel foglalkozott. Ez alkalommal két álláspont jutott szóhoz. Az egyik a blokádot sulvosbitása mellett törtélandzát, a másik ép ellenkezőleg Budapest élelmezését kívánta.

A blokádot sulvosbitásához nem járultak hozzá, mert bizonyítást nyert, hogy ép az antibolsevista elemek szenvednének legtöbbet töle mivelhogy Kun Béla kormánya és kilitkije továbbra is katonai erővel szerzik meg a maguk számára szükséges élelmiszereket. Másrésztől azonban Magyarország élelmezése is lehetlennék bizonyult, tekintve,

hogy nem lehet elegendő garanciát kapni a netán beviendő élelmiszerek szétosztására nézve. Így aztán hosszú vita után a legfőbb tanács elhatározta, hogy nem nyul semminő új rendszabályhoz, hanem fenntartja az eddigi állapotot.

Tilos mindenféle hírterjesztés A román hadseregparancsnokság rendelete

Kivonat

2. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintenek mindazon egységeket, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban az utcákon stb. hármiképpen közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy hármimemő, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fogott tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrésre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkek kémkedési és árulás-szándékkal történtek, a háború eseln érvényes büntetések fognak végrehajlatni.

Az új cseh kormányelnök szociális programja.

Prága, július 15. Tusar miniszterelnök fogadta a chicagói Daily News külön tudósítóját és kijelentette előtte, hogy az új kormány a vállalatok szocializálásának ügyében nem hajlandó kísérletezésekre és meglegszik azon problémák megoldásával, amelyeket Oroszország és Magyarország magatartása tett aktuálissá, azonban kevésbé radikálisan szándékozik eljárni, mint az említett két állam kormányai.

Az új kormány különös figyelemmel kíséri az angol bányamunkások mozgalmait. Cseh-Szlovákia semmiesetre sem szocializálja bányáit előbb, mint Anglia. A cseh-szlovák köztársaság virágzó ipara tönkrement a háborúban és az új kormány első feladata lesz az ipar újfejlesztése. E munkában az Egyesült-Államok támogatására számít, mert onnan várja a nyersanyagok szállítását és a szükséges tőke befektetését. A szövetségesek ígéretet tettek a cseh-cslovák köztársaságnak, hogy segíteni fogják, ha szomszédai megtámadnák. A köztársaság északi és keleti szomszédaival

gazdasági szövetségben óhajt élni, politikai szövetség megkötése azonban kizártnak látszik.

Julius 22-én itthon lesznek a Budapesten rekedt debreceni leányok.

Tegnap este különvonat ment értük Budapestre.

Tegnap délután 5 órakor egy kis társaság várakozott izgatottan a nagyállomás éttermében és türelmetlenül leste a jelt a beszállásra. A társaságnak négy hölgy és két férfitagja volt, valamennyiüket számos ismerősük és rokonuk kísérte ki az állomásra.

A kis társaság nem kisebb utra indult, mint Budapestre. A négy hölgy, közöttük Pogány vasuti felügyelő neje és Haas Ilonka, a Lőfkovits-cég üzletvezetője, azokért a debreczeni leányokért indult el a nagy utra, akik a román offenzíva megindulása után Budapesten rekedtek; Cservenka József banktisztviselő utjának célja a számos debreczeni család Budapesten rekedt családtagjainak a hazajuttatása s végül Patz Béla gazdasz arra vállalkozott, hogy a kommunisták fogságában maradt Rostás István rendőrfőkapitányt és idősebb Hódy Béla egyházi levéltárost hozza vissza családjuk körébe.

A megszálló parancsnokság a legnagyobb előzékenységgel járt az expedíció kezére. Mosoiu tábornok a társaság minden tagja számára külön meghatalmazás jellegével bíró utlevelet állított ki és intézkedett, hogy különvonat szállítsa a hattagnyi társaságot Debreczenből Tiszafüredre.

Öt óra után pár perccel jellezték, hogy a különvonat utrakészen várakozik. Az expedíció tagjai kísérőikkel együtt a peronra vonultak és érzékeny bucsuvétel után beszállottak. A különvonatnak a mozdonyon és a szerkocsin kívül négy személykocsija volt, a budapesti expedíció tagjain kívül azonban nem utazott rajta senki.

Beszállás után a pályaudvarparancsnokság egy tisztje jarta végig a kocsikat és minden utas okmányait és iratait még egyszer átvizsgálta. Azokat a leveleket, amelyeket debreczeniek birtokában az expedíció tagjaira, szabad volt magukkal vinniük; Haas Janka maga 83 levelet vitt magával. A vizsgálat után a vonat elindult.

Mint értesülünk, tegnap este a vonat Tiszafüredre érkezett és utasai még este átkeltek a Tiszán. Ha a vörös hadsereg a gőzmozgatókat elűzi, akkor az expedíció tagjai már ma este Budapesten vannak.

Ugy tudjuk, hogy utjuk tartamát egy hétre tervezték s így július 22-ikén, a jövő hét keddjén sok megpróbáltatás után viszontláthatják szüleiket a fő-

városban rekedt leányok és annyi meg nem érdemelt szenvedés után hazaérkeznek Rostás István főkapitány és Hódy Béla egyházi levéltáros is.

A német nemzetgyűlés ratifikálta a békeszerződést

Ly o n, jul. 15. A weimari nemzetgyűlés 208 szavazattal 115 ellenében jóváhagyta a versaillesi szerződést, annak jegyzőkönyvével és a Rajna balpartjának megszállására vonatkozó különleges megállapodással együtt. Lersner vasárnap reggel a ratifikálásról szóló hivatalos jegyzéke elküldötte Versaillesba. (Viitorul.)

Berlin, jul. 15. A nemzetgyűlés határozatának alapján Ebert, a német birodalom elnöke szerdán este 8 órakor a békeszerződést ratifikálta. A német demokrata párt a békeszerződés elfogadása ellen szavazott. A ratifikálás alkalmával a demokrata sajtó mégis a békeszerződés pontos betöltése mellett foglalt állást. (Viitorul.)

Páris, július 15. A Németországgal kötött békeszerződés teljesítésének felülvizsgálására kiküldött bizottság Tardieux elnöke alatt ülést tartott. A

Az amerikai csapatok a Rajnapartján maradnak

Bukarest, július 15. A Chemarea jelenti Nauenből: Pershing tábornok állítólag azt a kijelentést tette, hogy az amerikai megszálló hadsereg a megszállás egész ideje alatt megmarad a Rajna balpartján. Ha Németország bizonyosságot tesz jóhiszeműségéről a békefeltételek végrehajtásánál, az amerikai csapatok nagyrészt visszavonják. Öt-hatezer embert azonban mégis ott fognak tartani.

Szászország gyászol.

Bukarest, július 12. Az Indreptarea írja: Zürichből jelentik, hogy a szászországi hadügyminiszter a békeszerződés folytan két heli gyászt rendelt el a hadseregben. Július 20-ig tilos a zene és a zászlók kibontása. A csapatok fekete szalagot viselnek a gyászidő alatt.

Hindenburg bucsuküldvénye

Bukarest, jul. 15. Az Izbanda írja: A magánéletbe való visszavonulása alkalmából Hindenburg kiáltványt intézett a hadsereghez. Miután felemlíti, hogy már rég közölte a kormánnyal azt a szándékát, hogy a békeszerződés aláírása után visszavonul a magánéletbe, így ír Hindenburg:

— Távozásom alkalmával meghatottan gondolok vissza azokra az évekre, amelyek során keresztül három királyi és császári főt szolgálhattam. A nyugalmas, békes munkával eltöltött idők, a nagy győzelmek, a nyugodt türelem lebegnek szemem előtt. Szomorú szívvel emlékezem hazánk végső, szomorú napjaira. Tisztjeim, altisztjeim, katonáim áldozatkészsége és bizalma voltak a világitó fátylák e kimondhatatlanul sötét napokban az én számomra. Különösen az önkénteseket illeti végtelen dicséret, a kik rendíthetetlenül állottak őrt keleti határainkon. Megelégedésem kifejezéséhez kérést csatolok a jövőre nézve: Kinek-kinek a maga doga, hogy ne legyen más célja,

bizottság megalakította az albizottságokat, hogy a szerződés ratifikálása után rögtön munkába foghasson.

mint a haza java. Nagy veszedelemben van még a német nép. A belső rend megtartása, a termelő munkához való visszatérés a hadsereg szolidaritás érzésétől függ. Ezért kötelességünk a szolidaritás megőrzése. A személyes kérdéseket — bármilyen nehézre essék is — félre kell tennünk. Csak az egyesült munka lehet az eszköz arra, hogy szerencsétlen hazánk boldogulási útjait egyengessük isten segítségével a legnagyobb gyalázatból a jobb napok felé. Ég veletek! Soha nem felejtetek el benneteket!

Hindenburg.

A császár a bíróság előtt.

Bukarest, július 12. Az Universul írja: Az angol lapok nem hiszik, hogy két hónapnál hamarabb a német császár fölött ítékezni lehetne. A tárgyalások vagy a lordok kamarájában, vagy Middle Temple Hallban, vagy a „Lincolns Innen” levő régi igazságügyi és sajtópalotában fognak folyni. A bíróság elnöke vagy lord Birkenhead kancellar vagy lord Reading igazságügyi főnök lesz. A kiadatásra vonatkozóan a holland sajtó újabbán azt írja, hogy annak a császár ellenszegülhetne, ügyvédje utján igazságügyi alapon a holland hatóságokhoz felebezhetne és titkos írásban hozandó határozatot kerhetne.

Bukarest, július 14. A Viitorul írja: A Petit Journal szerint Anglia megbízást fog nyerni a szövetségesektől, hogy Hollandiától a német császár kiadását kérje.

Az Indreptarea Lloyd Georgeval folytatott beszélgetést közöl, mely szerint a német császárt a londoni Towerbe zárják és itt ítékeznek felette egy angol, egy amerikai, egy francia, egy olasz és egy japán kiküldötiből álló bizottság, vadió az angol főállamügyész lenne. Amerika ahhoz kötötte bele egyezését, hogy kizárassék a hatalos ítélet es legteljesebb életfogytiglani száműzetésre ítélt valamely távoli szigetre.

Hága, július 15. Hollandia kormánya az angol kormány megkérésére újból kijelentette, hogy Vilmos excsászárt csak

a népszövetség határozatára adja ki.

A porosz egyházak Vilmos császárért.

Bukarest, július 14. A porosz egyházi vezetőség, mint ahogyan már megirtuk, június 6-ra nemzeti gyászt rendelt el. Ebből az alkalomból a porosz egyházak püspöke körlevelet bocsátott ki, melyet július hatodikán minden templomban felolvastak. E körlevél szövege a következő:

Az a gondolat, hogy a császárt kiszolgáltassuk, aki harminc éven át tábornokával és államférfiival a békét fenntartotta népe számára, olyan fájdalom, melyet egy német sem tud elviselni. Az a gondolat, hogy mi egyedül vagyunk bűnösök a háborúért, azt jelentené, hogy meghazudtoljuk lelkiismeretünket. Mint jó evangélikus keresztények, felemeljük Isten és ember előtt szavunkat ez ellen a kísérlet ellen, hogy ezzel bennünket megbélyegezzenek. Teljes egységben milliónyi német férfi és asszony nevében teszünk tanubizonyságot szerencsétlenségünkről, amikor felkiáltunk: A császárt és hívő jótékonyágban megbetegedett nejét, valamint a német hadvezéreket és hősokeket a mi rendíthetetlen védő bizalmunkba zárjuk. Az emberek elhagyják bennünket, de Isten meghallgatja szavunkat. Nem szabad úgy hinnünk, hogy Isten elhagyott bennünket, amíg erőnk van kötelességünket teljesíteni.

A lapok a béke ratifikálásáról

Bukarest, jul. 14. Weimariól jelentik a Viitorulnak, hogy a weimari nemzetgyűlés szónokai rendre tartják a legfulminánsabb beszédeket a békefeltételek ellen, de egyikük sem indítványozza a békeszerződés visszautasítását. Ezek szerint bizonyosnak látszik, hogy a nemzetgyűlés elfogadja a békét.

Bukarest, július 14. A Chemarea jelenti Nauenből: A Berliner Tagblatt kijelenti, hogy minden más taktika eredmény nélkül lett volna, mert a békeszerződés megváltoztatását, amelyre törekszünk, nem lehetett volna ellenállással vagy apró furfangokkal elérni, hanem csak békés körülmintől és mindennel számottevő politikával.

A Vorwärts úgy látja, hogy Németország jelenlegi elszegényedését állapotában és erkölcsi elgyöngyülésében életének helyreállításához nem lesz képes minden feltételt teljesíteni. Abban az esetben, ha az ellenfelek ragaszkodni fognak az összes feltételek teljesítéséhez, nem lehet majd elkerülni a komoly ellentéteket a győzők és legyőzöttek között. Ha azonban ellentételeink a békeszerződés követeléseit igazságos és emberies módon kezelik, akkor ki lehet kerülni az ellentéteket.

A német vasutas-sztrájk

Berlin, július 15. A vasuti munkások és alkalmazottak sztrájkja tovább tart. Németországban a közlekedés szünetel. A mostanáig okozott károk

800 millió márkát lesznek ki. A kormány Berlin és Weimar között repülőgépekkel tartja fenn a közlekedést.

Soheer tengernagy a német flotta el-szülyesztéséről

Páris, július 15. A Temps írja: Scheer német tengernagyot, aki az északi tengeri flottát vezényelte, a newyorki World tudósítója Weimarban megintervjuolta. A tengernagy nem titkolta megelégedését a német hajóhadnak Scapa-Flow-nál történt megsemmisítése fölött. Scheer szerint az el-szülyesztést sem el nem rendelték, sem nem sugalmazták Berlinből.

Rendelet.

Rosszakaratu egyének önző érdekből ismételtelen olyan híreket terjesztenek, hogy a központi gazdasági bizottság és közegei, valamint a román hadsereg zongorákat és butorokat rekvirál.

A megszállott területek parancsnoka értesíti a közönséget, hogy ilyen természetű rekvirációk nem fognak eszközöltetni és ha esetleg egyes személyek ilyen rekvirálás végett jelentkeznek, azonnal bejelentendők a megszállott területek parancsnok-ságánál, Központi gazdasági bizottság, (Irodavezető: Dogariu főhadnagy.) Iroda: Széchenyi-utca 9. szám, I. emelet, a kir. tábla-épület.

Debreczen városában nem rekvirálhat más, mint a 6-ik és 7-ik helyi gazdasági bizottság, (Porumbaru mérnök-kapitány és Teodorescu hadnagy.) Iroda: Arany János-utca 2. I. emelet.

Ezen rendelet ellen vétők és akik hamis híreket terjesztenek, hadbírság és é. állíttatnak.

Mosolu, tábornok.

A szegedi kormány feltételes lemondása

A szegedi kormány, amely előbb rekonstruálni akarta magát, most a feltételes lemondás mellett döntött. A kormány ugyanis elhatározta, hogy amennyiben oly kormány létesíthető, amely az ügyek vitelére, a bolsevizmus leküzdésére a jelenlegi kormánytól alkalmasabb, úgy annak átadja a helyét.

Károlyi Gyula gróf kormányának lemondása tehát e határozat szerint még mindig nem egészen bizonyos. Attól függ, hogy talál-e az ügyek vitelére magánál alkalmasabbat. Mivel állampolgár nincs, a kormány különleges helyzetében az a különlegesség állott elő, hogy esetleg lemond önmagának és megjelöli az utódját.

Utóbb a kormány a következő hivatalos kommunikét tette közzé:

— A kormány rekonstrukciója céljából folyamatba tett tárgyalások vezetését a kormány felkérésére Ábrahám Dezső vállalta el, aki a kibontakozást két szempont szerint és pedig: a demokratikus haladás az ántánttal való szoros barátság irányába tereli. A mai napon evégből illetékes körökkel megbeszéléseket folytatott. A tárgyalások folyamatban vannak.

Amint ebből a kommunikéből kitűnik, megint rekonstrukcióról és nem lemondásról van szó.

Ugy látszik, a helyzet a tanácskozások során óráról-órára változik.

A franciák sürgetik Budapest megszállását.

A Le Temps szenzációs vezércikke.

A Le Temps július 9-iki száma vezércikkben foglalkozik a magyar helyzettel. A rendkívül érdekes cikkből a következőket közöljük:

Az osztrák delegátusok megkapták békeszerződésüket, de Ausztria még messze van attól, hogy megkapja a békét. A jövőnek milyen terveire gondolhatnak Bécsben, amikor Budapest a terror uralma alatt van és mikor Kun Béla emberei eljönnek Bécsbe, hogy összeesküvést szítsanak az osztrák fővárosban. Ausztriában nemcsak a burzsoákat zavarja a magyar bolsevik szomszédság. A legvörösebb szociáldemokratákat is fenyegeti a kommunista propaganda. Ennek édeskes bizonyossága az a konferencia, amelyet a napokban tartottak meg a munkástanácsok delegátusai.

A konferencián — írja a Temps — beszámoltak arról a hallatlan propagandáról, amelyet a magyarok kifejtettek, hogy felkelést szítsanak Ausztriában is. A Stájerországban kitört zavargásokról kitűnt, hogy magyar pénzen szervezték és a berlini sztrájkot is a magyar köztársaság pénzével idézték elő. A magyar szovjet-köztársaság már többször volt azon a ponton, hogy összeomoljon. Mégis él még és felakasztja, lelövi, meg bezárja mindazokat, akiknek bátorságuk van a szabadságért harcolni. A valóban érthetetlen események egymásra következésének kifolyásából megmenekült a szövetségesek hibájából mindannyiszor, ahányszor csak összeomlás előtt áll. Május elején majdnem megbukott már a román offenzíva következtében; akkor megállították a románokat. Június elején a szovjet-köztársaság helyzete reménytelen volt, az élelmezési nehézségek és az anyaghiány következtében. Ebben a válságos időszakban érkezett meg az entente jegyzéke, amely azt a látszatot keltette, mintha Kun Bélát az entente tárgyalásra hívná és ez a körülmény ismét megerősítette a szovjet helyzetét. Aztán jöttek a jötték a június 24-iki és 25-iki napok, a rosszul szervezett ellenforradalom. De a szövetségesek nem kívántak Kun Bélától mást, csak Szlovákia kiürítését, ami megengedte a bolsevikieknek, hogy Budapest felé összpontosítsák a hozzájuk hű csapatokat.

— A magyar nemzet — folytatja a Temps — amely olyan fontos geográfiai pozíciót foglal el és amely kitűnő harcosokat szállít, most diktatura alatt él. Hogy 1914-ben kitört a háború, abban nagy része volt annak, hogy Tisza István gróf autokrata volt Budapesten és a magyar imperializmust táplálta. Célszerű-e, midőn 1919-ben a békét készítjük, megtűnri Budapesten egy másik autokráciát, amely a magyar imperializmust és az osztályharcot táplálja. Hagyjuk-e román, cseh-szlo-

vák és jugoszláv szövetségeseket ilyen állandó veszélyes kontaktusban? Békét diktálunk Ausztriának és megtiltjuk neki, hogy anektáltassa magát a német birodalom által. De mit látnak az osztrákok? Azt konstatálhatják, hogy a német birodalom bármennyire le is van győzve, néhány hét alatt leverte a müncheni bolsevizmust, míg a szövetségesek, bármilyen győzelmesek is, hónapok óta tehetetlenek a budapesti bolsevizmussal szemben. Ez az ellentét vajjon növeli-e a hékének presztizsét?

Garami Ernőt várja a polgárság és a józan proletárság.

Kunfi Zsigmond menekülését megerősítik.

Kolozsvár, július 13. Néhány nappal ezelőtt Somló Bódog, a hírneves egyetemi tanár Budapestről Kolozsvárra érkezett. Egyik kolozsvári lap most interjú közöl egy nagy tudású, széles látókörű, modern emberrel, aki nézetünk szerint nem lehet más, mint Somló Bódog s ebben az illető ezeket mondja:

— Háromhete jöttem el pestről. Nem bírtam nézni a kommunizmus pusztítását, de nem bírtam tovább az éhezés határán álló rossz táplálkozást se. Bécsbe mentem előbb, ahol egy kis idő magamhoz tértem — magyarul mongom, jóllaktam, aztán repültem a Simplon-györssal feledni és pihenni Kolozsvárra. Szomorúan kell azzal kezdenem, hogy a kommunizmus teljesen tönkretette Budapestet. Áll minden üzem, ami milliárdos károkat jelent és kihalt a ragyogó magyar főváros, mert aki csak tehette — elmenekült a nyomoruságból. A régi szocialisták közül senki sincs már a vezérlésben. Kunfit Bécsben láttam, Garami ma is Svájcban van és Garami Ernőben bizik a józan proletár és polgár is. Az éhség rettenetes... Káposzta és megint káposzta, de a kis ennyivaló megszerzése is igénybe veszi az egész napot.

Lenin nem ad aranyat Kun Belának

Bukarest, július 15. Az Universal jelenti: A Havas-ügynökség távirata szerint a magyar szovjetkormány folytatja a tárgyalásokat Moszkvában, hogy a két szovjetállam között szövetség jöjjön létre. Ezzel egyidejűleg a magyar kommunisták Lenin anyagi segítségét kerik.

Két megbízott folytatja a tárgyalásokat, akik repülőgépen érkeztek Budapestről. Ezek azt kérték Lenintől, hogy adjon aranyértékeket, mivel a bankjegyeket fedezet hiányában nem fogadja el a lakosság. Lenin a két kiküldött protestálása után visszautasította a kérést és nem ad aranyat magyar bolsevikieknek.

Izgalmas tolvajhajsza.

Menekülés az ószeres-piacról.

Tegnap délelőtti tizenegy óra körül hatalmas tömeg kísérte izgatott figyelemmel azt a hajszát, mely a Bádógos-utcaáról kiindulva, a Kossuth-utcán keresztül a Piac-utca és innen a passageba vezetett és ott eredményesen véget is ért.

Tizenegy óra lehetett, amikor a Bádógos-utcán, az ócskás soron egy fiatal ember jelent meg, hóna alatt több ruhadarab és a ruhákat megvétellel kínálta az ócskásoknak. Az ócskások azonban gyanusnak találták a fiatal embert, annál is inkább, mert a ruhák finomabb minőségűek voltak, semhogy arra gondolhattak volna, hogy a legény tisztességes uton jutott hozzájuk. Tartóztatták tehát s közben rendőrré váltak.

A legény azonban megnevezte a dolgot, kitépte a ruhákat az ószeres kezéből és futásnak eredt. A közben megérkezett rendőr utána vetette magát, nyomában a Bádógos-utcán járók nagy tömege. A legény a közön át kifutott a Kossuth-utca felé és ahogy csak tudott, rohant a Kossuth-utcán a Piac-utca felé. A Kossuth-utcán szembejött vele Greckó Sándor rendőrfogalmazó. Mikor a fogalmazó látta, hogy a rohanó ember után egy rendőr fut, kirántotta kardját és a legény után sujtott. A kardcsapás azonban nem találta a legényt, aki most már inasakadtából vágatott tovább és felugrott a városháza elől éppen elinduló villamosra.

Már-már úgy látszott, hogy a legénynek sikerül kerekét oldani. Greckó fogalmazó ekkor elővette szolgálati sipjét és lefűtyölte a villamos, mely nagy zökkenéssel egyszerre megállt. Tétován nézett körül egy pillanatig a villamos lépcsőjén kapaszkodó legényke, majd leugrott a lépcsőről és berohant a passageba. Itt azonban zsákutcába futott, mert mielőtt a passage kijáróját elérte volna, olyan nagy tömeg csődült össze, hogy nem tudott átvégődni és a kitartó rendőr végre is nyakoncsipte és bevitte a rendőrségre.

Miután a rendőrséget vezető Herkely Gyula csendőrnagy megtitotta a rendőrtisztviselőknek az újságírók informálását, a sajtókönyv pedig, amelybe az engedélyezett híreket bevezetik, hetenként átlag egyszer közöl csak valamit s akkor is legtöbbször hivatalos hirdetményeket, ezáltal csak magánértesítés alapján, tehát felelősség nélkül közöljük, hogy a menekülő fiatallembert Bálint Lajosnak hívják; a ruhákat Hangel

Károly főügyész helyettesétől lop-
ta el. Kétségbeesett menekülé-
sének oka az, hogy Bálint La-
jost a rendőrség egy ízben már
letartóztatta, de a rendőrség
fogházából megszökött.

Berend professzort agyonlőtték

**A vörös terror boszuja. —
A ludovikásokat nevelő-
munkára ítélték.**

A június 26-án Budapesten
kitört ellenforradalom vezetői-
vel szemben a szovjetkormány
kegyetlen megtorlást alkalma-
zott s hogy a kivégzések száma
aránylag jóval kisebb volt, mint
tervezték, azt kizárólag a Buda-
pesten tartózkodott olasz misz-
szió intervenciójának volt kö-
szönhető. A halálbüntetéssel
sújtott áldozatok között Berend
Miklós dr. egyetemi magánta-
nár, világhírű orvostudor, a
magyarországi modern gyer-
mekgyógyászat megalapítója is
szerepel. A büne az volt, hogy
abban az időpontban, amikor
az ellenforradalmárok moni-
torral Budapestet lőtték, a
Dunaparton tartózkodott s a
rémuralom remélt bukása fe-
letti örömtől elragadtatva,
zsebkendőjét lobogtatta a mo-
nitorok felé. A tudós profesz-
szor állásfoglalását nyomban
közölték a tanácskormány ve-
zetőségével s Berend dr-t nyom-
ban, minden kihallgatás és ítél-
lethozatal nélkül a Hungária-
szálló előtt agyonlőtték.

Bécs, július 15. A Neue
Freie Presse jelenti: A buda-
pesti ellenforradalom részesei
közül a Ludovika Akadémia
253 növendéke került a forrad-
almi törvényszék elé vádlott-
ként. A napokban tartották
meg ügyükben a főtargyalást
s a forradalmi törvényszék el-
nöke a következő ítéletet hir-
dette ki:

»Kihirdetem önöknek a ta-
nácsköztársaság forradalmi tör-
vényszékének ítéletét. A forra-
dalmi törvényszék a Ludovika
Akadémia kétszázötvenhárom
vádlott növendékét **nevelőmun-
kára ítélte** és megkeresi a ne-
velési népbizottságot a szüksé-
ges intézkedések megtételére. Ez
az ítélet.»

Az ítéleten kívül még a kö-
vetkezőket mondom önöknek:

— Köszönjük meg a tanács-
köztársaság minden egyes kato-
nájának, hogy ma már itten ítél-
letet hirdethettem ki, mert ha
ezek a vörös katonák nem em-
berek lettek volna, hanem azok,
amivé őket tenni akarták, akkor
— emlékezzenek mindnyájan
erre — önök a Ludovika kert-
jében maradtak volna. A forra-
dalmi törvényszék azonban tisz-
tában van azzal, hogy önök
csak eszközök voltak.

Maniu és Bratianu a békekonferencia határozatairól

Bukarest, július 15. Maniu
Gyula, az erdélyi kormányzóta-
nács elnöke, tegnap a következő
kijelentéseket tette az újságírók
előtt:

— **A román követeléseket
Torontálra, valamint Temes-
Krassószörénymegye egy ré-
szére vonatkozólag a béke-
konferencián mellőzték. A
Bánátban való plebiscitumot
visszautasították és más
pontokban is olyan feltéte-
leket állítottak föl, amelyek-
kel nem lehet elfogadni, mert
az állam felségjogait sértik.**

Áttérve az Ausztriával való
szerződés közgazdasági feltéte-
leire, Maniu Gyula rámutatott
a Románia számára bennük
rejtőző veszélyekre. Felfogása
szerint Romániának olyan kor-
mányt kell keresnie, amely az
egész népek igazi képviselője
és amely kifelé sikerrel keresz-
tülviheti a békeszerződés eileni
ellenállást.

A párisi békekonferencia
munkálatairól a minisztertanács
nem hozott határozatot, mert
Nyisztor bukovinai miniszter
megérkezését várják. A minisz-
tertanácson felolvasták Pelivan
beszarábiai követ, párisi román
delepátus táviratát, amelyben
tádatja a kormánnyal, hogy az
egykori Oroszországból alakult
államok képviselői bizottságot
alakítottak, azzal a céllal, hogy
a konferenciát informálja Orosz-
ország igazi helyzetéről és ellen-
súlyozza Kolceag párisi akcióját.

Bukarest, július 15. A Dacia
jelenti: A Secolo párisi tudósi-
tója meginterjúvolta Bratianu
a román színikész. Bratianu ha-
zatérésének legfőbb okául a meg-
egyezés módját jelöli meg.

— Nyugodtan semlegesek ma-
radhattunk volna, mondja, anél-
kül, hogy a román nemzet ki-
vándorlását kellene megvárni
állítani. Tudvalevő dolog, hogy
1914 októberben a semleges-
ség jóindulatu feladása ellen-
ében titkos szerződést kö-
töttünk Oroszországgal s
ebben a szerződésben Orosz-
ország elismerte ama jo-
gainkat, hogy Ausztria-Ma-
gyarország és Oroszország
románlakia területeit beke-
belezzük s Oroszország e szer-
ződésben arra is kötelezte ma-
gát, hogy e jogot a többi szö-
vetséges hatalmakkal is el-
ismerteti.

Az újságíró erre azt kérdezte,
vajjon az orosz-román egyez-
ségben Erdély határai is meg-
voltak-e alapítva?

— **Nem, de az a fölvek-
ből önként következtek.** —
Mégis, midőn tényleges katonai
beavatkozással szó, a hatá-
rok körvonalazását szerződésben
kivántuk biztosítani s hogy min-
den kétértelmőséget elkerüljünk,
földrajzi térképen jelöltük
meg a határokat.

Az 1916. augusztus 17-iki
szerződés épen a román
nemzet elvitathatatlan jo-
gait ismerte el. E szerződés
már éppen elégségre került. A köz-
ügy érdekében hozott ennyi ál-
dozatnak mi az ellenértéke?

**A görög csapatok
hazamentek Romániából**
Bukarest, július 15. Azok a
görög csapatok, melyek Braila

városban állomásoztak, elhagy-
ták Romániát és visszatértek
Görögországba.

A franciák eltávoztak Aradról

Arad, jul. 15. Július 12-én a
franciák teljesen elhagyták Arad
városát, csak Uj-Aradon maradt
egy összekötő francia-különit-
mény. Az aradi román hatóság-
ok szombaton átvették a pos-
tahivatalokat. Az összes hivatal-
nokok kivétel nélkül helyükön
maradtak.

Megmentették Románia aranykészletét

Páris, július 15. A román ál-
lam egész aranykészletét, ame-
lyet az 1916-iki román háború
kitérőrekor Oroszországba száll-
ítottak, sikerült teljesen meg-
menteni. Ezt az aranykészletet
később a szentpétervári francia
követség palotájába vitték a
kommunista kormány figyel-
mének elkerülésével. Nagy ne-
hézségek után most néhány
napja sikerült a teljes arany-
készletet Szentpétervárról Stock-
holmba szállítani és a közeli
napokban Bukarestbe vizik.

Bulgária határai

Bukarest, jul. 15. Az »In-
dépendance« jelenti Lyonból: A
bolgár határok bizottsága, vala-
mint a balti ügyek bizottsága
ülést tartottak. A bolgár határok
kérdése különösen sürgössé vált
azóta, hogy a legfőbb tanács el-
határozta Bulgária képviselőinek
azonnali meghívását.

Tudtuk, hogy ez a bizottság,
amely a román és a szerb hatá-
rok kérdésével foglalkozott, meg-
állapította — és pedig úgy lát-
szik véglegesen — a Dobrudzsa
és a Szerbia felőli bolgár hatá-
rokat. Bulgáriának Görögország-
gal és a török birodalommal
való határait azonban eddigelé
csupán sommásan tárgyalták. E
kérdések tehát még megoldásra
várnak.

Lenin békét ajánl Romániának

Bukarest, július 14. A Che-
marea jelenti: A L'Homme
Libre a következő bazeli távirat-
ot közli:

Hir szerint Kisenevben egy
bolsevik küldöttség jelent meg
és a Dnyeszter-front antibolse-
vista csapatainak parancsnok-
ságánál jelentkezett. A küldöt-
tség Lenin nevében békét aján-
lott föl, amely Románia szá-
mára Bessarabia integritását
biztosítja. Ezzel szemben a ro-
mánok kötelezik magukat, hogy
nem támogatják az ukránokat,
sem pedig Kolceag pártbiveit.

A cseh szövőipar válsága

Prága, július 15. A szövő-
ipar-társaság tegnapi köz-
gyűlésén Preiss bankigazgató
ismertette a szövőipar kritikus
helyzetét. A szövőipari terme-
lés a háború alatti majdnem
80 százalékkal csökkent. Hogy
a háború előtti termelést elér-

jék, legalább 800.000 köteg
gyapjura lenne szükség, mos-
tanig azonban csak 26.000 kö-
teget importáltak Csehországba.
2000 köteg pedig utban van.
A jelenlegi helyzet nehézsége
főleg abban áll, hogy Német-
ország elárastja Csehországot
olcsó ajánlatokkal. Végül kijel-
entette Preiss, hogy a krízist
mindazonáltal át lehet hidalni
böles kiviteli politikával.

Alaptalan vádaskodás P. Nagy Zoltán ellen

P. Nagy Zoltán városi zene-
iskolai igazgató ellen a köz-
multban követett politikai maga-
tartása miatt a román hatóság-
nál és az ügyészségnél feljelen-
tés tételét. Az ügyet mindkét
hatóság megvizsgálta és a vá-
dat, teljesen alaptalannak ta-
lálva, elejtette.

A lelkiismeretlenül megtévesz-
tett közvélemény tájékoztatása
végett a hatóság e határozatot
az összes debreceni lapokban
közírré tenni rendeli.

P. Nagy Zoltán kérelmére a
vádaskodók ellen a hatóság ez-
uttal nem jár el.

Óriási felhőszakadás a felvidéken.

Több milliós kár.

Prágából táviratozzák: Az
itteni tót minisztériumhoz teg-
nap hírek érkeztek Tórország-
ból, hogy ott nagy felhőszakada-
s és zivatarok voltak, ame-
lyek óriási pusztításokat okoztak.

A vihar Szepes-, Liptó- és
Nyitra megyében teljesen tönkre-
tette a gabonatermést. Az ösz-
szes folyók kiléptek medrükből
és nagy területeket elárasztol-
tak, azonkívül megsemmisítet-
ték a vasuti töltéseket, úgy,
hogy a vasutvonalakon teljesen
szünetel a közlekedés.

A vihar pusztításai által oko-
zott károk több millióra rugnak.

Pável-Sósfürdő.

(Aknaszlatina, Máramaros-megye)
megnyílt július 10-én. A fürdő-
udény tart augusztus 25-ig. Lív-
és cukoradag hozandó, egyéb van.
E özeles értesítésre a fürdő Mára-
marossziget állomásra kórsi kú-
d. Napi elátás — szoba és fürdő né-
küli — 20 (husz) korona. Egy ágyas
szoba 8 koronától 2 ágyas szoba
12 koronától feljebb. A fürdőnek
mérsékletes. Tisztelettel Pável-Sós-
fürdő igazgatósága. Aknaszlatina,
Máramarosmegye.

Könyvtárakat és egyes mű-
veket legmagasabb árban
vásárol

Aczel Henrik
antiquáriuma.
Első Takarékpalota.
Kívánatra hához megyek
megtekinteni.

Gummi-bélyegzőt

pecsétnyomót és mindenféle
vésést fémbe készít

PAULÓ vésnök.
Bathányi-utca 22. szám.
Telefon: 13—75.

HIREK.

— **Négyszáz romániai tanár Erdélyben.** Bukarestből jelentik: Románia különböző közép- és felsőiskolaiban négyszáz román tanár tanította a francia nyelvet és irodalmat. Ezeket a tanárokat most felmentették állásuktól és franciaországi tanárokat alkalmaztak helyettük. A romániai négyszáz tanárt néhány nap múlva Erdélybe küldik, hogy az új területen elfoglalják az állást azoknak az egyetemi és középiskolai tanároknak, akik megtagadták az esküt.

— **A katonai kórházak felhasználása.** A város nemrégiben házikezelésbe vette a Debrecenben levő katonai kórházakat. Így került városi házikezelésbe a Ghylány-kaszárnyában működő I. számú tartalékkórház is. Ezt a kórházat időközben a megszálló csapatok parancsnoksága lefoglalta a maga részére. Mint-hogy az épület a város tulajdona, a főispán megkereste a városi tanácsot, hogy az épület átadására vonatkozólag tegye meg a katonai hatóságnál az intézkedéseket. Ugyanakkor a katonai hatóság értesítette a tanácsot, hogy a régi csapatkórházat nem veszi többé igénybe és visszabocsátja a város használatába. A polgármesteri hivatal a mérnöki hivatal bízta meg a kórház átvételével.

— **Azon szellemi és fizikai munkás vagy kisiparos polgártársaimat,** akik saját céljaikra házat vettek és nem tudnak az érvényben levő lakbérrendeletek miatt beköltözködni, feleltem, hogy ez ügyben tervbe vett közös beadvány aláírása végett sziveskedjenek engem felkeresni. Tisztelettel: Borus Mihály kereskedelmi- és iparkamarai fogalmazó. Hajó-u. 2.

— **Eljegyzés.** Leitner Rózsikát (Hajduszovát) eljegyezte Grünberger Ignác (Hajduszovát).

— **A prahovai petroleum-munkások sztrájkja.** Bukarestből táviratozzák: A Prahovavölgyben az összes petroleum-munkások néhány munkaadó lock-ontja következtében általános sztrájkot kezdtek.

— **A dohánygyár fa-szükséglete.** A debreceni dohánygyár már hónapok óta tüzelőanyag nélkül van, hogy alkalmazottainak július 1-én járó tüzifa-szükségletét sem tudta kiadni: a gyári üzem fenntartásához is szüksége van fára. Miután a gyár szerződéses szállítója a mai szállítási nehézségek között nem képes fát beszerezni, a gyár a városi tanácshoz fordult és a pillanatnyilag szükséges 200 öl fa engedélyezését és kiutalását kérte.

— **Montecarlóba újra eleven az élet.** Amint a Svenska Tagbladet írja, Montecarlóban újra visszatért a régi élet, gurul a háborus arany és éjjel-nappal folyik a játék. Inkább irhatnók, hogy éjjel, mert Montecarlo most is éjjel éli napját. A Hotel de Paris dinerén a legelőkelőbb világ jelenik meg és a hölgyek mélyen dekolletálva, büszkén cipelik maguk után a modern női divat legújabb szenzációs kreációját. Ez egy igen fantasztikus tárlalmány. Olyan, mint valami hatalmas szalag. A csipőkre feszül és azután a földön cipelik maguk után. Vagy pedig egy hosszú flor, amelyet a divathölgy, mint valami háót, hurcol maga után. A híres és állandó montecarlói vendégeken kívül új vendége is van a híres játékvárosnak Danilo herceg és mindig felgyászba öltözött felesége.

— **Visszaélések egy altábornagy nevével.** Kozovsvárról jelentik: Hallatlan szemtelenséggel véghezvitt csalárról tett feljelentést tegnap a rendőrségen Fülöpp Arthur altábornagy. Fülöpp altábornagyot ugyanis bizalmas ismerősei arról értesítették, hogy egy család nevével visszaélve, szives adományokat gyűjt a városban. Jómódu kereskedőkhez megy be és alamizsnát kér egy nyomorban sínylő család altábornagy részére. Mikor azután tovább érdeklődnek, bizalmasan elárulja, hogy Fülöpp altábornagyról van szó. Fülöpp a legnagyobb felháborodással értesült a nevével kompromittáló család üzemeiről és feljelentést tett a rendőrségen, amely a nyomozást megindította. Mindenki,

akit a család eddig rászédett, jelentse ezt be haladéktalanul Ghebe detektiv-főnöknél, hogy így a rendőrség munkáját megkönnyítse.

— **Eljegyzés.** Grünberger Szerénkát Hajduszováról eljegyezte Kohn Herman Debrecenből.

— **Cukorelszámolás.** A közellátási hivatal felhívja az összes fűszerkereskedőket, hogy meglevő cukorkészletüket haladéktalanul szolgáltatassák be a hatósági üzletbe és a végleges elszámolás megkezdése céljából azonnal jelentkezzenek a hivatalban elszámolási könyvükkel.

— **László Fülöpöt fölmentették.** Londonból jelentik: László Fülöpöt, a világhírű magyar festőt, akit — mint új angol állampolgárt hűtlenséggel vádoltak, a bíróság fölmentette. László a háború folyamán lett angol állampolgárrá és — mint jelentették — az volt ellene a vád, hogy internált magyarokat gyámoltott és pesti testvéreinek pénzt küldött. Kiemeli a fölmentő ítélet indokolása, hogy László Fülöp lelki tusakodása csak tiszteletreméltó volt ezekben a nehéz időkben és hogy Anglia csak olyan állampolgárt tekint értékesnek, aki nem tud régi hazájától lelki viaskodás nélkül könnyelműen megválni.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei:** Folyó évi július 16-án délelőtt 9 órától kezdve a Simonffy-utcai Bikkfalvi hentes üzletben sertéshúst osztunk tagjaink között a jelentkezés sorrendjében korlátolt mennyiségben.

— **Bolti tolvajok.** Brúlj Ernő Piac-utca 30 szám alatti rőfös üzletében már hetek óta észrevették és megfigyelték, hogy bizonyos napokon kisebb-nagyobb mennyiségű áru tűnik el. Tegnap délelőtt Oláh Julia és Juhász Jánosné nevű helybeli lakosok mentek be az üzletbe és egy szoknyára való kartont akartak venni. A kiszolgáló alkalmazott több vég kartont tett választás céljából eléjük. Miközben Juhász Jánosné fontoskodva választott az eléje tett árukból, egy kiszolgáló alkalmazott ész-

revette, amint Oláh Julia egy vég, körülbelül 700 korona értékű kartont hirtelen nagykendője alá rejtett. Az alkalmazott lármát csapott, azonban az így keletkezett nagy zűrzavarban sikerült Oláh Juliának az ajtóig eljutni és ott a lopott árut az ajtóban várakozó cinkostársának átadni, mivel együtt futásnak eredt és elmenekült. Az előhívott rendőr egyedül Juhász Jánosné foghatta el és bekísérte a rendőrségre.

— **Poroszországban viszaállították a címeket és rangokat.** Bukarestből táviratozzák: A Progres jelenti: A porosz nemzetgyűlés alkotmányi bizottsága elhatározta, hogy eltörli azt a nemrég megjelent rendeletet, amely a címek és rangok használatát tiltotta. A gyakorlatban — írja az Europa Press — bizonyos nehézségek mutatkoztak. Minden címmel bizonyos hierarchikus fokozat, nemkülönben anyagi előnyök is járnak, amelyekből nem lehet megfosztani a hivatalnokokat. Ez különösen áll az ugynevezett tanügyi tanácsokra. A kórházak és klinikák igazgatásra is csak úgy lehet elsőrendű erőket nyerni ha a professzor címet megadják nekik. Végül a hadügyminiszter kijelentette, hogy továbbra is fognak vaskeresztek kiadni. — Így aztán a bizottság meghagyta a kormányknak teljes cselekvési szabadságát.

— **Botrány az angol alsóházban.** Bukarestből táviratozzák: A »Progres« jelenti: Az angol kamarában legutóbb heves jelenetek játszódtak le. Az egyik képviselő beszéde alatt a hallgatóság soraiból felállott egy jól öltözött hölgy és heves szavakkal tiltakozott az ellen, hogy csapatokat küldenek Oroszországba. Minthogy nem tudták elhallgatattni, az alsóház elnöke elrendelte a nő kiutasítását. A teremőrök erre megragadták a nőt, minthogy pedig tovább is kiabált, az egyikük a nő szájára tette a kezét. Erre egy szemtanú szót emelt a nő védelmére, másik tiltakozott az ellen s a két ember összeverekedett. Most aztán egy másik nő kezdte el az előbbi tiltakozását folytatni és sértésekkel halmozta el az alsóház tagjait. Ezek után az elnök fel függesztette az ülést és kiűrtette a karzatot.

Létoriére ögróf.

— Regény. — (24)

Írta: SUE JENŐ.

— Felsőged azt mondta volt, hogy a ló Németországból való; mivel tudtam, hogy a néletek beszélni szoktak a lovakhoz és hogy épp úgy vezetik a lovakat szóval, mint kézzel és sarkantyúval, hát németül beszéltem hozzá; kétségkívül ráismert a megszokott nyelvre és rögtön megszeliült.

— Igen, igaza van, egészen egyszerű dolog, — hallod Saintclair? — szólt a Király.

— Igen, Sire, — felelt Létoriére szemérmes hangon s egy pillantást vetve az öreg lovászmesterre, aki nagyon megaláztattnak látszott. — Igen, Sire, egészen egyszerű dolog, ha az ember németül beszél.

— E csaknem vakmerő fele-

letből annyi gyöngédség és akkora nagylelkűség áradt ki, hogy XV. Lajos megilletődve kiáltott föl:

— Jól van, nagyon jól van, gyermekem, igaza van önnek; ha az én öreg Saintclairrem tudott volna németül, éppen így cselekedett volna, de mivel öreg korában nem tud megtanulni németül és mivel Barbarának nincs nyelve a francia szó, tartsa meg ön a lovat; Létoriére ögróf, a király a lovat önnek ajándékozta.

Az ögróf tiszteletteljesen meghajolt.

— Richelieu, ön be fogja mutatni nekem az ögróftól a holnap reggeli kis látogatás során, — mondá a király a tábornagnak, majd kegyelmesen intett Létoriére felé és visszatért a várkastélyba.

Másnap Létoriéret hivatalosan is bemutatatták a királynak, néhány nap múlva pedig mint lo-

vászmester XV. Lajos személyes környezetében foglalt helyet és később egy muskétás-zászlóalj élére került.

E pillanattól kezdve Létoriére mind nagyobb kegyben állott. Hosszadalmas lenne elmondani, mint lett a kegyencből a divat első embere, de az előhaladása természetes és egyszerű volt. Lelekének, külsejének szépségét, a születésével járó előkelőséget, szívének kiváló tulajdonságait minden tetteiben kiváló izléssel juttatta érvényre Létoriére; loval, butorai, ruházódása mintái voltak a csinoságnak és a jó izlésnek. A du Plessis kollégium szegényes tanulóijából a legfényesebb udvari urak egyike lett; csodálatot, irigységet, gyűlöletet vagy imádatot ébresztett maga iránt, mint minden ember, akit nagy képességekkel áldott meg a sors.

Nem beszélhetjük el azokat a kalandokat, amelyeknek hőse az ögróf volt, mert e te-

kintetben rendkívül hallgatag volt. De azt mindenki tudta, hogy aljasságot vagy rosszaságot nem lehetett szemére vetni. Két parbjában épp oly vitéznek, mint nagylelkűnek mutatkozott és egyedüli hibája amit szemére vethettek, pazarló hajlama volt; részint a poittoui felügyelőség ellen megnyert pere folytan esett ebbe a hibába, részint azért, hogy a király kegye bőkezűen nyilvánult meg iránta, amikor egymásután és hirtelen nevezte ki a rendomei trinitas apátjává, a Szent Lázár és a Carmelhegyi Szűz Mária egyesített vitézi rend középkeresztesévé, majd lovastábornokká, haditanácsossá és aunitsi főseneschállá.

Ez volt az a csodálatos szerencse, melyben Létoriére részvett alig négy évvel a királlyal való találkozása után.

(Folyt. köv.)

Kifosztották a bécsi Merkur-bankot A Vesteia jelentti Krakkóból: Bécsben a Merkur-bank helyiségében nagyszabású lopást követtek el. A rablók megtámadták a bankot, feltörték a pánccs szekrényeket és több millió korona értéket vittek magukkal. — Ugyanezen éjszakán nagy lopások történtek a Löwszsanatóriumban is. A rendőrségnek nem sikerült a tetteseket elfognia.

— **Oláh Gábor** legkiválóbb s egyik legkedvesebb könyve a „Keletiek Nyugaton”. — Ezen könyvben bontakozott ki először Oláh Gábor fényes írói tehetsége eredeti magyaros humora. A kötet tartalmazza még a „Meztelen asszony” című kis színművét is. A szépen kiállított kötet ára 5 korona 50. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

◆◆◆ SZÍNHÁZ. ◆◆◆

Vigszínház:

Szerdán: Ripp-Van Winkle, operett.
Csütörtökön: Gróf Rinaldo, operett.
Pénteken: Marsi Gizi vendégjátékával a Tündérlaki leányok.
Szombaton délután: Gróf Rinaldo, operett. Este: Gyurkovics leányok, Borosnyai Kató bucsuja.
Vasárnap délután: Gyurkovics leányok, vigjáték. Este: Sárga csikó, népszínmű.

A színházi iroda hírei. Ma a »Pillangó főhadnagy« operett kerül színre. Honthy Hanna, Várnai és Káldor játsszák a főszerepeket. — Csütörtökön »Gróf Rinaldo« operett kerül színre.

Marsi Gizi fellépte Nagy az érdeklődés Marsi Gizi fellépte iránt, aki szerződötési célból pénteken lép fel a »Tündérlaki leányok« vigjátékban.

Borosnyai bucsuja szombaton lesz a »Gyurkovics leányok« vigjátékban.

Angol férfi, női ruha, costüm-szövetek és női ruhaselymekből

ujabb szállítmány érkezett

Feldheim Testvérek

posztóruhásába, Király-utca 4. sz.

Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

◆◆◆ SPORT. ◆◆◆

A Debreczeni Keresk. Alk. Sport Egyletének pályaaavató labdarugó-mérkőzése

Vasárnap, e hó 20-án tartja a DKASE. pályaaavató ünnepélyét. Erre az alkalomra sikerült a vezetőségnek a KTC.-t (Kolozsvári Torna Club), Erdély bajnok csapatát megnyerni.

Gyönyörű mérkőzésnek lesznek szemtanúi azok, akik ezen a nem mindennapi sport-ünnepélyen megjelennek. Debreczen

sportkedvelő közönsége évek óta nélkülözni volt kénytelen az elsőosztályu, vagyis jóképességű vidéki csapatokat. A DKASE. az utóbbi időben mondhatni hétről-hétre gyönyörű győzelmeket aratott és az e hó 13-iki serlegmérkőzésen a gyors csatársorral rendelkező DVSC. ellen elért 2:2 eredmény arra következtet, hogy a DKASE. játéknak fénypontján áll. Megérdemli ez a törekvő sportegylet, hogy új sporttelepén minél számosabban felkeressék. A DKASE. a régi összeállításban fog szerepelni, míg a Kolozsvári Torna Club a következő bajnok-csapatát küldi:

Horváth
Tóth Heimicke
Szilasi Végh Turák
Tuson Czinczár Deák
Takács Végh Gy.
Tartalek: Szász Imre.

A csapat összeállításban látnuk Deák Ferit, a híres gol-királyt, aki nagy munkát fog adni Risikónak, valamint a közvetlen vé-

Felelős szerkesztő:
DR HEGEDŰS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

URANIA

Szerda—Csütörtök július 16—17.
Bruno Kastner és Lotte Neumann
főszereplésével

A hivatalnokleány

dráma 5 felvonásban.

Előadások 5 és 7 órakor.

APOLLO

Szerda—Csütörtök július 16—17.

13-ik számú páholy
bűnügyi történet 3 felvonásban.

Főszereplő:

ERICH KAISER TIETZ.

ZENGŐ AKKORDOK

dráma 3 felvonásban.

Előadások 5 és 7 órakor.

Darkau Jodsolfürdő

Teschen mellett, Kelet-sziléziában (magasan koncentrált Jodsol).

Idény május 15 — szeptember végéig.

Tudakozódások intézendők:

Kurverwaltung Darkau.

Nagy üzleti berendezés

állványokkal, pultokkal, karzattal tömör anyagból, kitűnő állapotban eladó.

Cim a lap kiadóhivatalában.

delemnek. — A mérkőzést valószínűleg Zemplény G. fogja levezetni.

A DKASE. vezetősége eljárt a Helyi-vasutnál, hogy az ünnepélyre a Hatvan-utcai vonalon elegendő kocsi álljon a közönség rendelkezésére.

Élesztő!

Naponta friss, állandóan bapható, kizárólag magyar n. fűszer és liszt-kereskedőknek és oly igarral ellátott kávék és szőlők részére, hol az eladásra szándékosan készült, hegedűs, hegedűs csakis üzleti sülte céljából lesznek kiszolgálva. Mindenkor legelőször napi árt esetről esetre előzetesen beleegyezés a Kézlevezést hivatalnak. Házhoz szállításra megrendeléseket elfogadok, valamint vidéki kereskedőknek is szívesen állak rendelkezésére.

Rosenthal Sándor
kizárólagos élesztő kereskedő. Csapó utca 19. szám.

Feltűnő olcsón

készítünk fordítványokat és fordításokat a legkényesebb izlésnek is megfelelően Fordításokat **195** koronáért 8 nap alatt elkészítünk.

Klein és Társa férfiszabók
Pásti-u. 5. sz.

Ha

fehér lisztet,

kenyérlisztet és kenyeret egyhelyütt óhajtsz vásárolni,

új lisztkönyvét

a Korona-kenyérgyár

lerakataiba adja be Sas-utca 3., Hatvan utca 17. Péterfa-u. 60. Szent-Anna-utca 49. szám alatt.

Hivatalos és magán

bélyegzőt

gyorsan készít

HERCZEG

Simonffy-utca 5. sz.

Telefon 658.

Apró hirdetések

◆◆◆ POSTA ◆◆◆

Két jókedélyű fi-talemler keresi két szolidan szórakozni szerető, független urhógy barátságát. Levelet "24" jellegre kiadható.

"Ismertetés bizárvá", "Arva", "Üzlet" jellegre levelek vannak a kiadóhivatalban.

Két intelligens magas barna leány házasság céljából megismerkedne két jobb inarossal Levelet "Két komoly nő" jellegre a kiadóhivatalba kérünk.

◆◆◆ VEGYES ◆◆◆

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Haimovits. Szentanna 58.

Elcsereplém Piac utca legszebb helyén levő 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló teljesen modern fürdőszobás lakásomat ugyanilyen 4 szobás lakással. Cim a kiadóban.

A városházától a Szent Anna-utcaig elvezett egy aranykeretes cwikker. Megtaláló a kiadóhivatalban illó jutalomban részesül.

◆◆◆ KERESLET ◆◆◆

Pénzügyosági állást keres intelligens nő, ki a pénzügykezelésben és könyvvezetésben teljes jártassággal bír. — Ajánlatokat "Szorgalom" jellegre a kiadóba kérek.

Tanulmányok kitűnően jövedelmező iparágban felvételnek. — Cim a kiadóban.

Wnntásnők nyomdánkban felvételnek.

Gépsz. több évi tapasztalattal. nyári cséplésre állást keres. Cim: Nyiregyháza, Viz-u. 25.

◆◆◆ VETEL ◆◆◆

Akinek törött aranva, ezüstie, ékszere, vagy zálogiege van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika bérház 8.

Zongorát, lehetőleg rövid szárnyut, jobb gyártmányut kéz alatt vennék. Címek a kiadóba adandók le.

Jókarban levő 100 kötetes komplett nemzeti kiadású Jókai sorozatot vennék. Cim a kiadóban.

Vaskályhát veszünk, de csakis kitűnő karban levőket. Piac-utca 49. II. udvar az emeleten levő irodában.

Újvesz könyvszakértőt megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cim a kiadóhivatalban.

2 db. vízyomásu hidraulikus olajsajtót, egy gyurógépet és 4 pergőt keresek megvételre, ugyszintén kása-malom-berendezést, egy pár 42 colos sárosspataki követ, egy hengerréket és 5-6 részű sikszitát. Trnk a gépműhely.

◆◆◆ ELADAS ◆◆◆

Eladó egy alig használt Schöberl ágy és önmegítő fűrdőkád. Megtekinthető délután 4-6. Piac-utca 61. III. em.

Egy jószakrény eladó Waldmann és és Robicsék mézarszékében Széchenyi-utca 1.

Bolti karzat, kemény fából, csinos, igen szép állapotban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Menyasszonyi ruha csak éppen esküvőn egyszer használt, teljesen új, eladó. Miklós-utca 22. a háztulajdonosnál.

Állványok és pultok eladók. — Cim a kiadóhivatalban.

Singer varrógép eladó. Értekezhetni naponta d. u. 3 és 4 óra között József kir. herceg utca 3., II. em. 2.

Eladó Bendi-utca 7. szám alatti kis olcsó ház, 3-4 szoba, konyha, kamra, istálló, szivattyus utal. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.